

Преди малко въ околности-тѣ му е откритъ мѣденъ рудникъ, най богатъ на свѣтъ-тъ. Въ 1852 г. извадиха мѣдь за 375 х. лири.

Западна Австралия или колонія на Лебедевѣ рѣкѣ. Гл. гр. Пертъ. Едничко мѣсто на материкъ-тѣ, дѣто заточаватъ преступници.

2) Отъ колоніи-тѣ на о-ви-тѣ по забелижителни сѫ на Вандименовѣ-Земѣ и на о-ви Нова-Зеландія.

Вандименова-Земля или *Тасмания* сѧ отличава съ голѣмо плодородіе и съ много хубави пристанища. *Гобартсъ-таунъ*, едно отъ най-добри-тѣ пристанища на свѣтъ-тъ, съобщава сѧ съ Сидней съ правилно парашувство.

Нова-Зеландія състои отъ два голѣми о-ва, раздѣлени отъ Куковъ протокъ, и отъ малъкъ о-въ *Стуартъ*. Сѣвернія о-въ има на брѣгове-тѣ си широки заливи и добри пристанища, южнія сѧ отличава съ непристѣпни брѣгове. Нова-Зеландія е прочута съ гори. Гл. гр. *Окландъ*.

Владѣнія-та на Сѣверо-Американци-тѣ сѫ богати съ хуано и служать за мѣсто на почивкѣ по пѣтъ-тъ за Азіј и Но-вѣ-Холландіј.

Французски-тѣ владѣнія сѫ съерѣдоточени на з. и на и. На з. — о-въ *Нова-Каледонія*, дѣто заточавать преступници-тѣ; на и. о-ви *Маркизски* и о-въ *Таити*; послѣднія е една отъ най важни-тѣ станціи въ южн.-тѣ часть на Великій океанъ.

Самостоятелни господарства.

Монархія на Сандвичеви-тѣ о-ви или Хавайи. На Сандвичеви о-ви сѧ ражда много сахарна трѣсть и таро, кое-то е главна храна на жители-тѣ по о-ви-тѣ; тѣлъ сѫщо и арауруть (Виж. приб. нум. 44), сандално дѣрво и пр. Жители-тѣ (120 х.) сѫ добродушни, прилежни, разумни и клонїтъ къмъ европейско-то образованіе. Всички вече отдавна сѫ Христіени (протестанти); успѣшно сѧ занимаватъ съ селско домакинство и риболовство; прочути сѫ кѣто най добри моряци и плаватъ съ свои кораби наврѣдъ по Великій океанъ; въртижъ голѣмѣ търговижи съ Китай, Сѣверна Америка и съ иѣкои европейски народи; стотини кораби сѣкаj годинѣ посѣщаватъ Сандвичеви-тѣ о-ви. Всички почти Сандвичане знаютъ да четятъ и пишатъ, у тѣхъ има всичко, шо сѧ памира въ европейски-тѣ градове. Шекерджийници, типографіи, журнали, школи и пр.; говорятъ по французски. Положеніе-то на Сандвичеви о-ви верѣдъ сѣверна-тѣ часть на Великій океанъ, на пѣтъ-тѣ меж-